

[Borgbjerg.]

danne Smaapartier i ret stor Udstrækning ogsaa ret hurtigt kan blive repræsenteret, virke svækkende og til sidst opløsende, afskaffende for selve disse Partier. Jeg er tilbøjelig til at tro, at hvis det danske Socialdemokrati, der dog har faaet en temmelig stærk parlamentarisk Udvikling og Styrke, havde faaet Repræsentanter straks i de første Aar, efter at det var dannet i 1871, havde det maaske slet ikke været til Gavn for Socialdemokratiet. Det, at det varede 13 Aar, inden det danske Socialdemokrati naaede at faa sine to første Folketingsmænd, medførte, at der skete en Modning og en Opfostring af de Kræfter, vi behøvede, en Modning, som var til største Gavn for Socialdemokratiet og derigennem maaske til mindre Gavn for de andre Partier, men slet ikke til Skade, tværtimod, for den parlamentariske Udvikling.

Vi har set Partier dukke op nu og da, f. Eks. Erhvervspartiet; men maaske netop fordi dette Erhvervsparti ret hurtigt og pludseligt fik en i Forhold til sin hele Størrelse og Betydning temmelig fyldig Repræsentation, forsvandt det ogsaa hurtigt. Og jeg er ingenlunde sikker paa, at Retsstatspartiet eller Retsforbundet egentlig har haft stor partimæssig Gavn af, at det ved sidste Valg fik to Repræsentanter i Folketinget. Det havde maaske staaet meget stærkere ude i Befolkningen og kunde saa, solidt, være modnedes til en større Betydning, hvis det ikke havde haft disse to Repræsentanter.

Endelig nævnte den højtærede Minister som et Formaal — men, som sagt, i sidste Linie og mere underordnet — at nedsætte Folketingets Medlemstal. Det er jo ikke i stor Udstrækning, det finder Sted her, kun med 28 Medlemmer. Den økonomiske Vinding derved er vel en 130 000 Kr. aarlig; det er ikke nogen særlig betydende Sum. Vi fra vor Side lægger ikke saa stor Vægt paa, om Parlamentet er noget større eller noget mindre, blot det giver en ligelig og retfærdig Repræsentation for Anskuelserne blandt Vælgerne. Men naar man nu kommer her og vil nedsætte Folketingets Medlemstal, vil gøre det ganske ensidigt, for Folketingets Vedkommende, maa vi rigtignok forbavses over, at netop den Regering, der kalder sig Venstre, og som dog har sin Rod i det gamle Demokrati, selv om det nu i allerhøjeste Grad er vanslægtet derfra, foreslaar noget saadant. Vi maa forundret spørge: Hvorfor lader man Landstinget ganske urørt? Man havde dog neppe tænkt sig i gamle Dage, at hvis der kom et Forslag

om Nedsættelse af Rigsdagens Medlemstal, at det saa udelukkende skulde vedrøre Folketinget, ikke Landstinget. Tværtimod var det lidt af en uskreven Lov, en hævdvunden Regel, at Landstinget skulde være halvt saa stort som Folketinget.

Saaledes var det saa nogenlunde efter 1849, det var det neppe i den Grad efter 1866, men de Forslag til Grundlovsforandringer og Valglovsforandringer, som f. Eks. Hr. J. C. Christensen fremkom med i sin Tid: et Folketingsmedlemstal paa 132, holdt sig netop denne gamle uskrevne Lov for Øje, at Folketingets Medlemstal skulde være omtrent det dobbelte af Landstingets. Dette gaar man nu yderligere bort fra, og Ministeren begrundet det i sin Forelæggelsestale paa en noget besynderlig Maade. For det første siger han, at en større Nedsættelse af Landstingets Medlemstal ikke lader sig gøre uden Grundlovsforandring, men han maa erkende, at nogen Nedsættelse kan finde Sted. Men, siger han saa, hvis vi nu gaar hen og nedsætter Landstingets Medlemsantal saa meget, som det er grundlovs-mæssigt tilladeligt, vil det forrykke Forholdene mellem Landsdelenes Repræsentation i Landstinget. Da Landstinget jo fornyes i to Omgange, vil en saadan Ændring i den første Periode efter Gennemførelsen medføre, at Repræsentationen for 1ste, 5te og 7de Landstingskreds bliver urimelig svækket i Sammenligning med Repræsentationen for 2den, 3die, 4de og 8de Landstingskreds. Her har Ministeren — jeg siger det ganske i Forbigaaende — gjort sig skyldig i en Fejlhuskning, som for saa vidt er undskyldelig, som den samme Fejlhuskning findes i Bemærkningerne til vedkommende Paragraf, og dér forklares den af, at vedkommende Affatter i Øjeblikket har troet, at Landstingsvalget i 1928 skal foregaa i de Landstingskreds, hvor det fandt Sted i 1924. Men det er jo ikke Tilfældet, han har husket fejl, og deraf er hele Forvirringen kommet. Og Ministeren gentager det og udelader tilmed 6te Kreds, han skulde have sagt 2den, 3die, 4de, 6te og 8de Landstingskreds. Vi skal nemlig have Landstingsvalg i 1928 i 2den og det, der efter Ministerens Forslag bliver 3die Landstingskreds, og i 6te og 8de, men ikke i 1ste, 5te og 7de Landstingskreds. (*Christmas Møller*: Og i 4de). Ja, i 4de, den nye 4de, altsaa Bornholm. Vi skal med andre Ord — for at udtrykke det ikke med Tal, som altid virker lidt uforstaaeligt for Folk, der ikke lige har frisket dem op — til September have Landstingsvalg paa Sjælland udenfor København, paa Lolland-Falster,